

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»
(для студентів 6 курсу заочної форми навчання спеціальності
7.03050901 – «ОБЛІК І АУДИТ»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз» (для студентів 6 курсу заочної форми навчання спеціальності 7.03050901 – «ОБЛІК І АУДИТ») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: І. В. Мількін, О. О. Воронков. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 16 с.

Укладачі: І. В. Мількін, О. О. Воронков

Рецензент: д –р екон. наук, проф. А. Є. Ачкасов

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу і узгоджена з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

Рекомендована для студентів економічних спеціальностей.

Рекомендовано кафедрою економіки підприємства в міському господарстві факультету післядипломної освіти і заочного навчання, протокол № 12 від «07» червня 2012 року.

ЗМІСТ

	Стор.
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	4
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	4
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	5
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	6
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни.....	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	9
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	9
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента.....	10
2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента.....	12
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	13
2.6. Інформаційно-методичне забезпечення.....	14

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета і завдання вивчення курсу «Фінансовий аналіз»: надання знань про методи експертної оцінки фінансово – господарської діяльності та внутрішніх резервів зміцнення фінансового стану підприємств.

Завдання: вивчення математичних та статистичних прийомів і методів фінансового аналізу господарської діяльності підприємств..

Предмет: фінансово – господарська діяльність підприємств.

Таблиця 1.1 – Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
1) економіка підприємства; 2) економіко – математичні моделі та методи; 3) фінанси підприємства; 4) аналіз господарської діяльності; 5) економічний аналіз у галузях виробництва і послуг	1) дипломне проектування.

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

(обов'язкова складова за СВО ХНАМГ ПНД)

Модуль 1. ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ (3,0/108)

(назва модулю)

(кількість кредитів/годин)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ1.1. Концептуальні засади проведення фінансового аналізу на підприємстві

(1,0/36)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

УНЕ 1. Теоретичні основи фінансового аналізу

УНЕ 2. Загальна оцінка фінансового стану підприємства.

ЗМ 1.2 Методика проведення фінансового аналізу за напрямками фінансової діяльності підприємства

(1,0/36)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

УНЕ 1. Аналіз фінансової стійкості підприємства.

УНЕ 2. Аналіз платоспроможності та ліквідності.

УНЕ 3. Аналіз грошових потоків.

УНЕ 4. Аналіз кредитоспроможності підприємства.

УНЕ 5. Аналіз ефективності використання капіталу.

УНЕ 6. Оцінювання виробничо – фінансового левериджу.

УНЕ 7. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства.

ЗМ1.3 Стратегічний та тактичний фінансовий аналіз

(1,0/36)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

УНЕ 1. Короткостроковий прогноз фінансового стану підприємства.

УНЕ 2. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств.

УНЕ 3. Стратегічний аналіз фінансових ризиків.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері
Групувати й аналізувати інформаційні дані для фінансового аналізу	Формування інформаційної бази фінансового аналізу	Організаційна
Використовуючи нормативні та звітні показники статистичної та бухгалтерської звітності, методи обробки інформації на ПЕОМ, визначати і оцінювати фактори впливу і проводити діагностику фінансово - економічних показників за напрямками діяльності суб'єкту господарювання. □	Визначення фінансових і ін. ресурсів та ефективності їх використання прийняття управлінських рішень □	Фінансово - економічна
Керуючись нормативними актами, на основі даних бухгалтерського обліку, даних фінансової і статистичної звітності застосовувати раціональну методику аналізу фінансово-господарської діяльності, аналізувати ефективність операційної, фінансової та інвестиційної діяльності суб'єкту господарювання □	Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства □	Контрольно - аналітична

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Господарський кодекс України: зі змінами та доп. станом на 5 грудня 2011 року. - К.: Алерта, ЦУЛ, 2011. - 160 с.
2. 32 положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Текст]: зб. / відп. за вип. Є. К. Пашутинський, 2008. – 308 с.
3. Базілінська, О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика [Текст]: навч. посіб. / О. Я. Базілінська. – К. : ЦУЛ, 2009. – 328с.
4. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика [Текст]: навч.-практ. посіб. / Н. І. Верхоглядова, В. П. Шило, С. Б. Ільїна, В. І. Кисла. – К. : ЦУЛ, 2010. – 536с.
5. Гордієнко, П.Л. Стратегічний аналіз [Текст]: навч. посіб. / П. Л. Гордієнко, Л. Г. Дідковська, Н. В. Яшкіна. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Алерта, 2008. – 478с.
6. Литвин, Б.М. Фінансовий аналіз [Текст]: навч. посіб. / Б. М. Литвин, М. В. Стельмах. – К. : Хай-Тек Прес, 2008. – 336с.
7. Момот Т.В. Вартісно-орієнтоване корпоративне управління: від теорії до практичного впровадження. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 380 с.
8. Петряєва, З.Ф. Аналіз фінансової звітності підприємства [Текст]: навч. посіб. / Петряєв З.Ф.; Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 248с.
9. Редченко, К.І. Стратегічний аналіз [Текст]: навч. посіб. / К. І. Редченко. – 2-ге вид., доп. – Львів : Новий світ-2000, 2010. – 272с.
10. Шиян, Д.В. Фінансовий аналіз [Текст]: навч. посіб. /Д.В.Шиян, Н.І.Строченко. – К.: А.С.К., 2005. – 240с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

(назва дисципліни)

Мета та завдання вивчення -- надання знань про методи експертної оцінки фінансово – господарської діяльності та внутрішніх резервів зміцнення фінансового стану підприємств.

Предмет вивчення у дисципліні є фінансово – господарська діяльність підприємств.

Модуль 1. Фінансовий аналіз.

ЗМ 1.1. Концептуальні засади проведення фінансового аналізу на підприємстві.

ЗМ 1.2. Методика проведення фінансового аналізу за напрямками фінансової діяльності підприємства.

ЗМ. 1.3. Стратегічний та тактичний фінансовий аналіз.

ФИНАНСОВЫЙ АНАЛИЗ

(название дисциплины)

Цель и задание изучения - предоставление знаний о методах экспертной оценки финансово – хозяйственной деятельности и внутренних резервов укрепления финансовым состоянием предприятия.

Предмет изучения дисциплины - финансово – хозяйственная деятельность предприятий.

Модуль 1. Финансовый анализ.

СМ 1.1. Концептуальные принципы проведения финансового анализа на предприятии.

СМ 1.2. Методика проведения финансового анализа по направлениям финансовой деятельности предприятия.

СМ. 1.3. Стратегический и тактический анализ.

FINANCIAL ANALYSIS

(name of discipline)

Purpose and task of discipline studying grant of knowledge about the methods of expert estimation of financially-economic activity and internal backlogs of strengthening of the financial position of enterprises.

Article of study of discipline - financially is economic activity of enterprises.

Module 1. Financial analysis.

ZM 1.1. Conceptual principles of leadthrough of financial analysis are on an enterprise.

ZM 1.2. A method of leadthrough of financial analysis is after directions of financial activity of enterprise.

ZM. 1.3. Strategic and tactical financial analysis.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

Заочне навчання

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3,0 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 108; курсова робота.	Спеціальності: 7.03050901 – Облік і аудит Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	Варіативна компонента (нормативна) Рік підготовки: 6-й Семестр: 11-й Лекції – 10 год. Практичні – 8 год. Самостійна робота – 90 год. Вид підсумкового контролю - екзамен

***Примітка:** співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 10% до 90%.*

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тематичний план дисципліни «Фінансовий аналіз» складається з трьох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекційні, практичні заняття, консультації, самостійна робота студента.

ЗМ1.1. Концептуальні засади

проведення фінансового аналізу на підприємстві

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

УНЕ 1. Теоретичні основи фінансового аналізу

УНЕ 2. Загальна оцінка фінансового стану підприємства.

ЗМ 1.2 Методика проведення фінансового аналізу
за напрямками фінансової діяльності підприємства

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

УНЕ 1. Аналіз фінансової стійкості підприємства.

УНЕ 2. Аналіз платоспроможності та ліквідності.

УНЕ 3. Аналіз грошових потоків.

УНЕ 4. Аналіз кредитоспроможності підприємства.

УНЕ 5. Аналіз ефективності використання капіталу.

УНЕ 6. Оцінювання виробничо – фінансового левериджу.

УНЕ 7. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства.

ЗМ1.3 Стратегічний та тактичний фінансовий аналіз

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

УНЕ 1. Короткостроковий прогноз фінансового стану підприємства.

УНЕ 2. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств.

УНЕ 3. Стратегічний аналіз фінансових ризиків.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями

та форми навчальної роботи студента

Таблиця 2.1 – Розподіл часу за модулями і змістовими модулями

(заочне навчання)

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/ годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	108	10	8	-	90
ЗМ. 1.1 Концептуальні засади проведення фінансового аналізу на підприємстві	36	2	2		32
ЗМ 1.2 Методика проведення фінансового аналізу за напрямками фінансової діяльності підприємства	36	4	4		28
ЗМ1.3 Стратегічний та тактичний фінансовий аналіз	36	4	2		30

Лабораторні роботи (заочне навчання)

Лабораторні роботи не передбачені.

Індивідуальні завдання:

курсний проект (робота), РГЗ, контрольна робота тощо

Курсовий проект (робота), РГЗ не передбачені. Слухачами другої вищої освіти виконується контрольна робота.

Таблиця 2.2 – Лекційний курс (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	7.03050901 – Облік і аудит
ЗМ. 1.1 Концептуальні засади проведення фінансового аналізу на підприємстві	2
УНЕ 1. Теоретичні основи фінансового аналізу	1
УНЕ 2. Загальна оцінка фінансового стану підприємства.	1
ЗМ 1.2 Методика проведення фінансового аналізу за напрямками фінансової діяльності підприємства	4
УНЕ 1. Аналіз фінансової стійкості підприємства.	1
УНЕ 2. Аналіз платоспроможності та ліквідності.	1
УНЕ 3. Аналіз грошових потоків.	-
УНЕ 4. Аналіз кредитоспроможності підприємства.	1
УНЕ 5. Аналіз ефективності використання капіталу.	-
УНЕ 6. Оцінювання виробничо – фінансового левериджу.	-
УНЕ 7. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства.	1
ЗМ1.3 Стратегічний та тактичний фінансовий аналіз	4
УНЕ 1. Короткостроковий прогноз фінансового стану підприємства.	2
УНЕ 2. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств.	2
УНЕ 3. Стратегічний аналіз фінансових ризиків.	-
РАЗОМ	10

Таблиця 2.3 – Практичні заняття (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	7.03050901 – Облік і аудит
1	2
ЗМ. 1.1 Концептуальні засади проведення фінансового аналізу на підприємстві	2
УНЕ 1. Теоретичні основи фінансового аналізу	-

1	2
УНЕ 2. Загальна оцінка фінансового стану підприємства.	-
ЗМ 1.2 Методика проведення фінансового аналізу за напрямками фінансової діяльності підприємства	4
УНЕ 1. Аналіз фінансової стійкості підприємства.	0,5
УНЕ 2. Аналіз платоспроможності та ліквідності.	0,5
УНЕ 3. Аналіз грошових потоків.	-
УНЕ 4. Аналіз кредитоспроможності підприємства.	0,5
УНЕ 5. Аналіз ефективності використання капіталу.	1
УНЕ 6. Оцінювання виробничо – фінансового левериджу.	0,5
УНЕ 7. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства.	1
ЗМ1.3 Стратегічний та тактичний фінансовий аналіз	2
УНЕ 1. Короткостроковий прогноз фінансового стану підприємства.	-
УНЕ 2. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств.	1
УНЕ 3. Стратегічний аналіз фінансових ризиків.	1
РАЗОМ	8

2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента

Самостійна навчальна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем функціонування системи управління на підприємстві.

Таблиця 2.4 – Самостійна навчальна робота студента

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Години	Форма звіту
1	2	3
ЗМ. 1.1 Концептуальні засади проведення фінансового аналізу на підприємстві	32	
1. Огляд основної та додаткової літератури	4	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	5	Конспект
3. Самостійний розгляд питань тем «Загальна оцінка фінансового стану підприємства»	6	Зошит для практичних занять
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	5	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Виконання курсової роботи	10	Текст контрольної роботи
6. Підготовка до екзамену	2	

1	2	3
ЗМ 1.2 Методика проведення фінансового аналізу за напрямками фінансової діяльності підприємства	28	
1. Огляд основної та додаткової літератури	4	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	4	Зошит для практичних занять.
3. Самостійний розгляд питань тем «Аналіз ефективності використання капіталу»; «Оцінювання виробничо – фінансового левериджу»	5	Зошит для практичних занять.
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	5	Відповіді у зошиті для практичних занять.
Виконання курсової роботи	10	Контрольна робота.
ЗМ1.3 Стратегічний та тактичний фінансовий аналіз	30	
1. Огляд основної та додаткової літератури	4	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	2	Конспект
3. Самостійний розгляд питань тем «Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств»; «Стратегічний аналіз фінансових ризиків»	6	Зошит для практичних занять
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	4	Відповіді у зошиті для практичних занять
Виконання курсової роботи	10	Текст контрольної роботи
Підготовка до екзамену	4	Конспект.
РАЗОМ	90	

2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)
Поточний контроль зі змістових модулів
Вибіркове опитування на практичних заняттях
Контрольна робота (30 тем за номером студента у списку групи за журналом. Курсова робота складається з теоретичної частини, у якій необхідно розглянути широко 2 теоретичних питання, та практичної частини-вирішення задачі, в якій треба показати вміння застосовувати теоретичні знання)
Підсумковий контроль (Підсумкове тестування за двома модулями)
Екзамен (у письмовій формі)

2.6. Інформаційно-методичне забезпечення

	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	Теми, де застосовується
1	2	3
Основна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)		
1.	Господарський кодекс України: зі змінами та доп. станом на 5 грудня 2011 року. - К.: Алерта, ЦУЛ, 2011. - 160 с.	ЗМ. 1.1
2.	32 положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Текст]: зб. / відп. за вип. Є. К. Пашутинський, 2008. – 308 с.	ЗМ. 1.1
3.	Базилінська, О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика [Текст]: навч. посіб. / О. Я. Базилінська. – К. : ЦУЛ, 2009. – 328с.	ЗМ. 1.1 ЗМ. 1.2 ЗМ. 1.3
4.	Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика [Текст]: навч.-практ. посіб. / Н. І. Верхоглядова, В. П. Шило, С. Б. Ільїна, В. І. Кисла. – К.: ЦУЛ, 2010. – 536с.	ЗМ. 1.1
5	Гордієнко, П.Л. Стратегічний аналіз [Текст]: навч. посіб. / П. Л. Гордієнко, Л. Г. Дідковська, Н. В. Яшкіна. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Алерта, 2008. – 478с.	ЗМ. 1.3
6	Литвин, Б.М. Фінансовий аналіз [Текст]: навч. посіб. / Б. М. Литвин, М. В. Стельмах. – К.: Хай-Тек Прес, 2008. – 336с.	ЗМ. 1.2 ЗМ. 1.2
7	Момот Т.В. Вартісно-орієнтоване корпоративне управління: від теорії до практичного впровадження. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 380 с.	ЗМ. 1.2 ЗМ. 1.3
8	Петряєва, З.Ф. Аналіз фінансової звітності підприємства [Текст]: навч. посіб. / Петряєв З.Ф.; Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 248с.	ЗМ. 1.2
9	Редченко, К.І. Стратегічний аналіз [Текст]: навч. посіб. / К. І. Редченко. – 2-ге вид., доп. – Львів : Новий світ-2000, 2010. – 272с.	ЗМ. 1.3
Додаткова література		
1	Аналіз інвестиційних проектів [Текст]: практикум/ А.В. Череп, В.З. Бугай, Є.Л. Білий, А.В. Бугай. – Запоріжжя : ЗНУ, 2010. – 198с.	ЗМ. 1.2
2	Кондрашихін, А.Б. Теорія та практика підприємницького ризику [Текст]: навч. посіб. / А. Б. Кондрашихін, Т. В. Пепа. – К. : ЦУЛ, 2009. – 224с.	ЗМ. 1.3
3	Благодетелева-Вовк, С.Л. Управління фінансовою санацією підприємств [Текст]: навч. посіб. / С. Л. Благодетелева-Вовк. – К. : Ніка-Центр, 2006. – 248с.	ЗМ. 1.3
4	Войнаренко, М.П. Ділова активність підприємств: проблеми аналізу та оцінки [Текст]: монографія / М. П. Войнаренко, Т. Г. Рзаєва. – Хмельницький : ХНУ, 2008. – 284с.	ЗМ. 1.2

Продовження табл.

1	2	3
5	Гадзевич, О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства [Текст]: навч. посіб. / О. І. Гадзевич. – К.: Кондор, 2007. – 180с.	ЗМ. 1.1 ЗМ. 1.2
6	Жолонский, Е. Финансово-экономический анализ бизнеса промышленных компаний [Текст]/ Е.Жолонский. – Х.: Фактор, 2007 – 320 с.	ЗМ.1.2
7	Івченко, І.Ю. Моделювання економічних ризиків і ризикових ситуацій [Текст]: навч. посіб. / І. Ю. Івченко. – К. : ЦУЛ, 2007. – 344с.	ЗМ. 1.3
8	Ковшун, Н.Е. Аналіз та планування проектів [Текст]: навч. посібник / Н.Е.Ковшун .– К.: Центр учбової літератури, 2008. – 344 с.	ЗМ. 1.2 ЗМ. 1.3

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни

«Фінансовий аналіз»

(для студентів 6 курсу заочної форми навчання спеціальності
7.03050901 – «ОБЛІК І АУДИТ»)

Укладачі: **МІЛЬКІН** Ігор Вікторович,
ВОРОНКОВ Олексій Олександрович

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2011, поз. 538 Р

Підп. до друку 22.03.2012 р.

Друк на ризографі

Тираж 15 пр.

Формат 60х84/16

Ум. друк. арк. 0,9

Зам. № 8503

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.